

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА

19 май 2010 г. – Вариант 1

УВАЖАЕМИ ЗРЕЛОСТНИЦИ,

Тестът по география и икономика съдържа **30 задачи** с избираем отговор, две практически задачи и задача за написване на писмена разработка.

Първите 30 задачи (от 1. до 30. включително) в теста са от затворен тип с четири възможни отговора, обозначени с главни букви от А до Г, от които само един е верен. Отговорите на тези задачи отбелязвайте с черен цвят на химикалката в **листа за отговори**, а не върху тестовата книжка. За да отбележите верния отговор, зачертайте със знака кръгчето с буквата на съответния отговор. Например:

А В В Г

Ако след това прецените, че първоначалният отговор не е верен и искате да го поправите, запълнете кръгчето с грешния отговор и зачертайте буквата на друг отговор, който приемате за верен. Например:

А В В Г

За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор. Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е зачертана със знака .

Отговорите на задачите от **31. до 36. вкл.** попълвайте в предоставения **свитък за свободните отговори**.

Отговорите на **практическите задачи (37. и 38.)** попълвайте в предоставения **свитък за свободните отговори**.

Писмената разработка върху география на България напишете в **свитъка за свободните отговори** на предвиденото за това място.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговори!

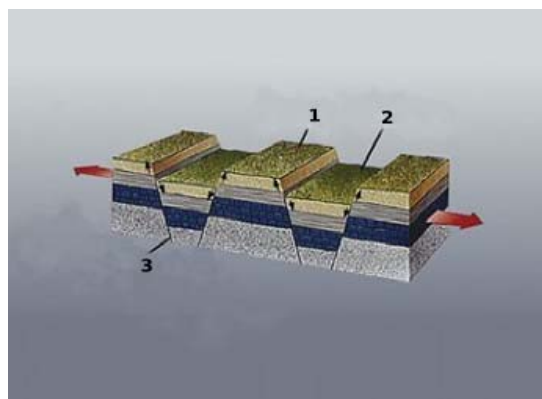
1. Кой въздушен слой обхваща приземните части на атмосферата?

- А) термосфера
- Б) тропосфера
- В) мезосфера
- Г) стратосфера

2. Наименованието на природните зони в света се определя от преобладаващите:

- А) животински видове
- Б) растителни видове
- В) ветрове
- Г) почви

3. Коя разломна структура е означена с цифра 1 на схемата?

- А) антиклинала
- Б) хорст
- В) синклинала
- Г) грабен

4. За коя от посочените групи страни, основен демографски проблем е ниската раждаемост?

- А) Русия, Литва, Латвия
- Б) Китай, Индия, Турция
- В) Нигер, Нигерия, Судан
- Г) Мексико, Бразилия, САЩ

5. Съветът за сигурност към ООН е орган, който е отговорен за:

- А) прехранването и земеделието
- Б) запазването на международния мир
- В) ограничаването на глобалното затопляне
- Г) икономическия растеж

6. Коя европейска федерална република е образувана през 1990 г. след обединението на две държави?

- А) Русия
- Б) Япония
- В) Германия
- Г) Чехия

7. Коя от посочените характерни особености на пазарното стопанство НЕ е вярна?

- А) свободно движение на капитали
- Б) планирано ценообразуване
- В) свободно движение на стоки
- Г) средствата за производство са частна собственост

8. Кой вид транспорт е икономически най-изгоден за превоз на обемисти товари на средни и дълги разстояния?

- А) въздушен
- Б) автомобилен
- В) железопътен
- Г) тръбопроводен

9. Кой географски регион обхваща най-голям брой държави, но се характеризира с най-слабо развита индустрия?

- А) Азиатски
- Б) Африкански
- В) Латиноамерикански
- Г) Източноевропейски

10. Стопанствата на коя от посочените групи страни се отличават с преобладаващ износ на минерални суровини и земеделски продукти и със значителен по обем внос на промишлени изделия?

- А) Япония, Сингапур, Република Корея
- Б) Германия, Франция, Великобритания
- В) Замбия, Нигерия, Алжир
- Г) САЩ, Канада, Мексико

11. След решенията на кой международен договор България губи излаз на Бяло море?

- А) Санстефански
- Б) Ньойски
- В) Букурещки
- Г) Лондонски

12. Кой ГКПП НЕ е разположен на българо-турската граница?

- А) Малко Търново
- Б) Лесово
- В) Капитан Андреево
- Г) Йовково

13. Заливите, полуостровите и пясъчните плажове по Черноморското крайбрежие са образувани от дейността на:

- А) ерозията
- Б) изветрянето
- В) абразията
- Г) екзарацията

14. 60% от запасите на кафяви въглища в България се намират във:

- А) Пернишкия въгледен басейн
- Б) Бобовдолския въгледен басейн
- В) Пиринския въгледен басейн
- Г) Бургаския въгледен басейн

15. Максималното количество на валежите през май-юни в по-голямата част от територията на България се дължи на:

- А) Исландските циклони
- Б) Азорския антициклон
- В) Средиземноморските циклони
- Г) Източноевропейския антициклон

16. Върху билото на коя планина НЕ се проследява главният вододел на България?

- А) Стара планина
- Б) Рила
- В) Витоша
- Г) Родопи

17. Част от Черноморската отточна област са водосборните басейни на реките:

- А) Тополница, Чепинска, Чепеларска
- Б) Места, Струма, Арда
- В) Въча, Тунджа, Стряма
- Г) Янтра, Огоста, Камчия

18. Кой почвен тип е характерен за речните тераси и е подходящ за отглеждане на зеленчуци?

- А) сиви горски
- Б) смолници
- В) канелени горски
- Г) алувиално-ливадни

19. В обсега на коя от посочените планини иглолистните гори НЕ присъстват сред растителните пояси?

- А) Рила
- Б) Пирин
- В) Странджа
- Г) Западни Родопи

20. Коя от посочените групи включва природни обекти от Родопите?

- А) Баташка планина, в. Голям Перелик, Ягодинска пещера
- Б) Преславска планина, Васильов връх, пещера Магура
- В) Чипровска планина, в. Шипка, пещера Леденика
- Г) Лозенска планина, Черни връх, пещера Духлата

21. Коя котловина НЕ е разположена в Краище?

- А) Пернишка
- Б) Радомирска
- В) Трънска
- Г) Разложка

22. В коя двойка „произход – селище” е допусната грешка?

- А) тракийско – Пловдив
- Б) римско – Русе
- В) гръцко – Силистра
- Г) славянско – Плиска

23. Кои стопански отрасли се отнасят към първичния икономически сектор?

- А) транспорт, търговия, земеделие
- Б) добив на дървесина, туризъм, лов и риболов
- В) лов и риболов, добив на дървесина, земеделие
- Г) добив на полезни изкопаеми, земеделие, транспорт

24. Ориз и памук се отглеждат във:

- А) Дунавската равнина
- Б) Горнотракийската низина
- В) Санданско – Петричкото поле
- Г) Задбалканските котловини

25. В коя от двойките „град – производствена специализация” е допусната грешка?

- А) Пирдоп – цветна металургия
- Б) Сливен – черна металургия
- В) Козлодуй – енергетика
- Г) Бургас – нефтохимия

26. В коя от двойките „град – специализация в лека промишленост” има несъответствие?

- А) Пловдив – памучен текстил
- Б) Добрич – обувки
- В) Котел – килими
- Г) Плевен – коприна

27. Крайните гари на най-дългата и важна меридионална ж.п. линия в страната са:

- А) Русе – Подкова
- Б) Видин – Перник
- В) Варна – Добрич
- Г) Ловеч – Пловдив

28. На територията на кой регион са представени всички климатични области, с изключение на черноморската?

- А) Северозападен
- Б) Западен Тракийско-Родопски
- В) Североизточен Придунавски
- Г) Югозападен

29. Областни центрове в Западния Тракийско – Родопски регион са:

- А) Смолян, Асеновград, Пловдив
- Б) Пловдив, Пазарджик, Панагюрище
- В) Пазарджик, Велинград, Пловдив
- Г) Смолян, Пловдив, Пазарджик

30. За кой град се отнася следното описание?

„Разположен е по долината на р. Янтра. Център е на текстилната и обувната промишленост. В близост е разположен етнографският музей „Етър“.

- А) ВеликоТърново
- Б) Габрово
- В) Ловеч
- Г) Троян

Отговорите на задачи от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободните отговори!

31. В свитъка за свободните отговори напишете за кой стопански отрасъл се отнася следната характеристика:

„Преработва минерални енергийни, горски, аграрни и други суровини, в резултат на което се произвеждат средства за производство /машини и съоръжения/ и предмети за потребление /храни и облекла/.”

32. В свитъка за свободните отговори напишете коя специализирана организация към ООН със седалище в Париж отговаря за образованието, науката и културата.

33. В свитъка за свободните отговори напишете в коя европейска държава върховната власт принадлежи на монарха, законодателната на парламента, а изпълнителната на правителството. До средата на XX век страната е голяма колониална империя.

34. В свитъка за свободните отговори напишете за коя река в България се отнася следното описание:

„Извират от Родопите, протича в посока от запад на изток и се влива в река Марица. Режимът на водите ѝ се характеризира с есенно-зимно пълноводие и лятно маловодие. Хидроенергийните ресурси на водосбора са усвоени чрез построяването на една от най-мощните водоелектрически каскади в страната.”

35. В свитъка за свободните отговори напишете за кой град в България се отнася характеристиката:

„Разположен е в една от Забалканските котловини. Известен е с това, че в него е поставено началото на фабричната индустрия в България. По-късно градът се превръща в главен център на вълненотекстилната промишленост. В близост до града се намира природният парк „Сините камъни”.”

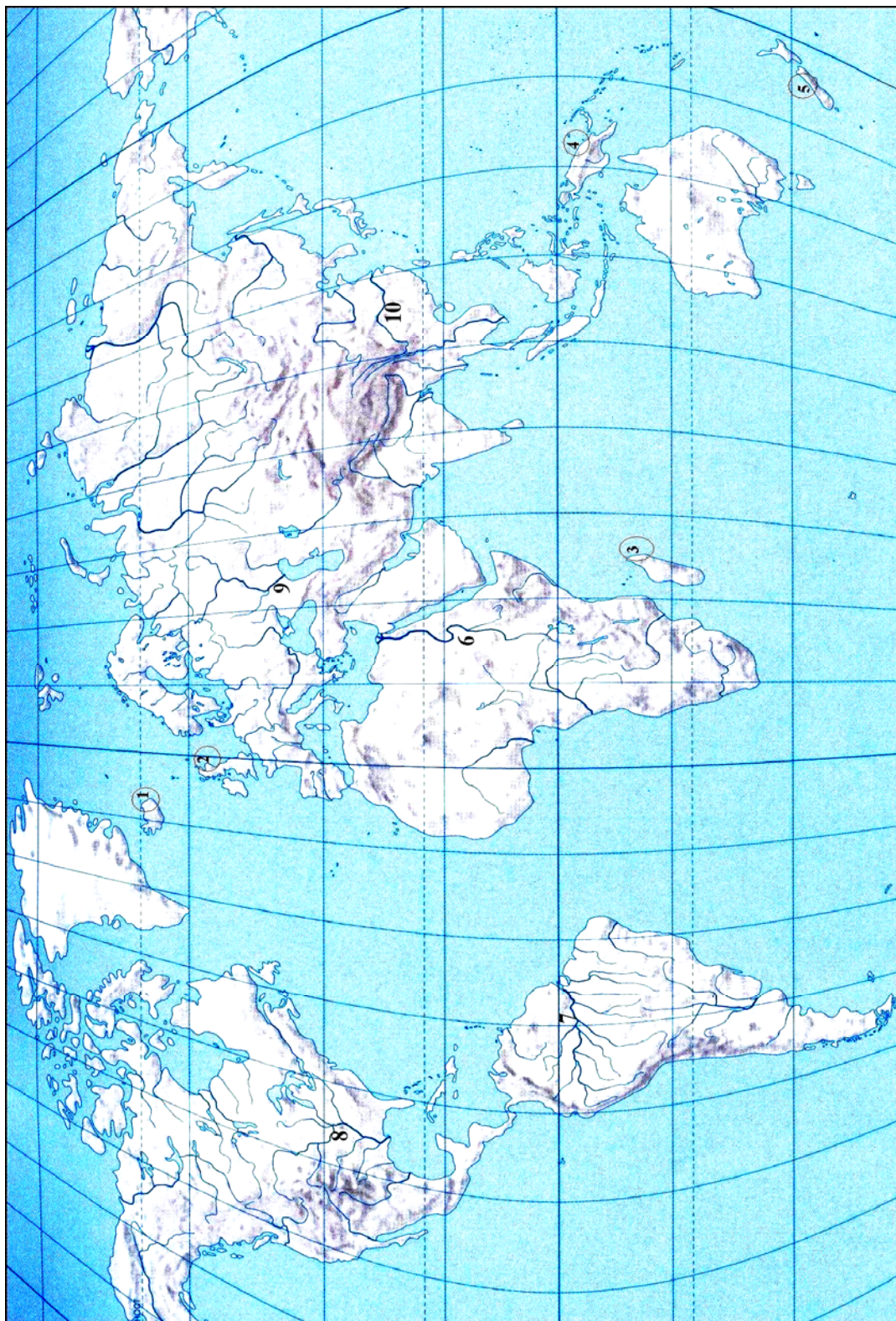
36. В свитъка за свободните отговори напишете наименованието на крайречно езеро в България, което е обявено за резерват, защото се обитава от редки видове като кървоглав пеликан и чапли.

На практическите задачи 37. и 38. отговорете в свитъка за свободните отговори!

37. Практическа задача по география на света

В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1 до 5 вкл. напишете имената на отбелязаните острови. Срещу номера от 6 до 10 напишете името на отбелязаната на картосхемата река, най-дълга на съответния континент.

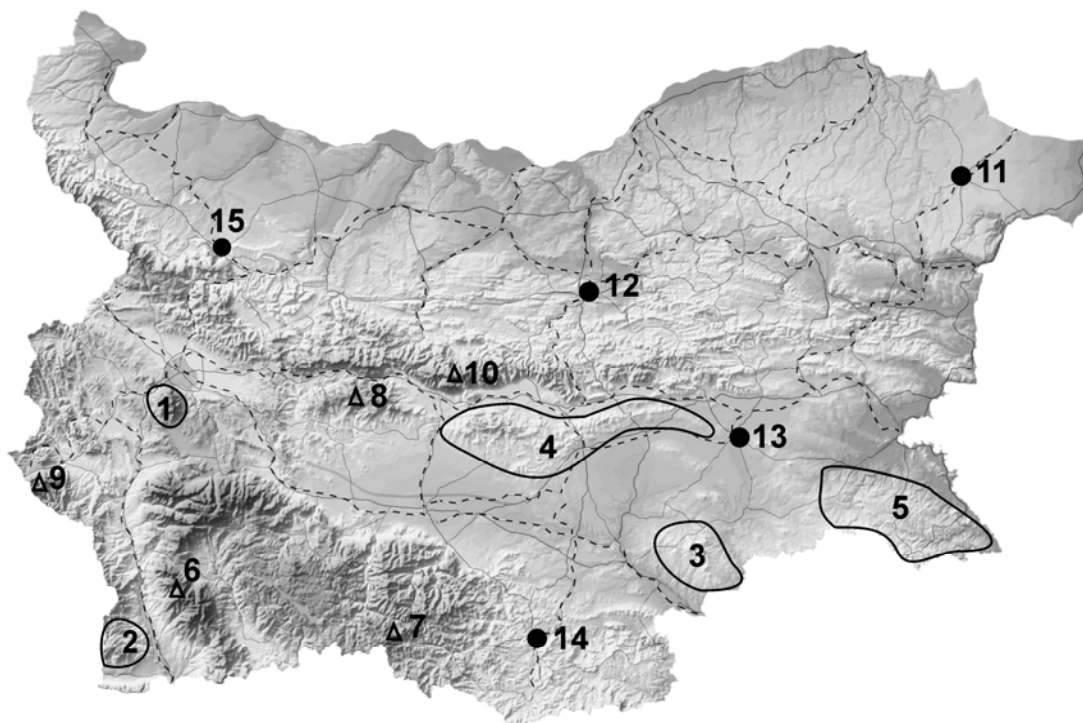

38. Практическа задача по география на България

Практическа задача по география на България

В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1 до 5 вкл. напишете имената на оградените планини, от 6 до 10 вкл. имената на най-високите върхове и от 11 до 15 вкл. имената на отбелязаните градове в България.

Писмената разработка напишете в свитъка за свободните отговори на предвиденото за това място!

Стопанство на Източен Тракийско - Родопски регион

- А/ Обща характеристика
- Б/ Първичен сектор
- В/ Вторичен сектор
- Г/ Третичен сектор
- Д/ Проблеми и перспективи на развитие на региона

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА

19 май 2010 г.

ВАРИАНТ № 1

Ключ с верните отговори

Въпрос №	Верен отговор	Брой точки
1.	Б	1
2.	Б	1
3.	Б	1
4.	А	1
5.	Б	1
6.	В	1
7.	Б	1
8.	В	1
9.	Б	1
10.	В	1
11.	Б	1
12.	Г	1
13.	В	1
14.	Б	1
15.	А	1
16.	Г	1
17.	Г	1
18.	Г	1
19.	В	1
20.	А	1
21.	Г	1
22.	В	1
23.	В	1
24.	Б	1
25.	Б	1
26.	Г	1
27.	А	1
28.	Г	1
29.	Г	1
30.	Б	1

31. промишленост - 2 точки

32. ЮНЕСКО - 1 точка

33. Великобритания – 2 точки

34. Арда – 2 точки

35. Сливен – 2 точки

36. Сребърна – 1 точка

37. Практическа задача по *география на света* – 10 точки

1. Исландия

6. Нил

2. Великобритания

7. Амазонка

3. Мадагаскар

8. Мисисипи

4. Нова Гвинея

9. Волга

5. Нова Зеландия

10. Яндзь

38. Практическа задача по *география на България* – 15 точки

1. Витоша

2. Огражден

3. Сакар

4. Сърнена гора

5. Странджа

6. Вихрен

7. Голям Перелик

8. Богдан

9. Руен

10. Ботев

11. Добрич

12. Велико Търново

13. Ямбол

14. Кърджали

15. Враца

Писмена разработка върху география на България – 35 точки

Стопанство на Източен Тракийско - Родопски регион

А/ Обща характеристика - 5 точки

Б/ Първичен сектор - 9 точки

В/ Вторичен сектор - 9 точки

Г/ Третичен сектор - 9 точки

Д/ Проблеми и перспективи на развитие на региона - 3 точки